

Gemeenteraad Noordwijk
Voorstraat 42
2201 HW Noordwijk

Verzonden per e-mail

Noordwijk, 18 augustus 2021

Onderwerp: notitie Ondernijning van het lokaal bestuur in Noordwijk van december 2018

Geachte raadsleden,

De totstandkoming van de notitie 'Ondernijning van het lokaal bestuur in Noordwijk' (hierna Ondernijning) heeft diverse vragen opgeroepen maken wij onder meer op uit het verloop van het raadsdebat van 13/14 juli jl. en de vragen die op 21 juli zijn gesteld door Bruisend Noordwijk. Wij hebben er van onze kant behoeften aan om e.e.a. toe te lichten.

Wij wijzen wij u ook op bijgevoegde verhelderende documenten met betrekking tot de Wob procedure die om ons onbekende redenen niet door het college openbaar zijn gemaakt, te weten:

1) Mailwisseling van E. de Romph (juridisch controller gemeente Noordwijk) 19 mei/J. Rijpstra 18 mei 2021 inzake de bevestiging van de samenvatting van het gesprek op 18 mei tussen de heer Rijpstra en mevrouw De Romph. Het betreft tevens een nuancering op de zienswijze van de heer Rijpstra van 30 april 2021. Deze samenvatting diende ter voorbereiding op de vergadering van het college van B&W van 25 mei jl.

Deze **niet** openbaar gemaakte zienswijzen staan haaks op de persverklaring van het college van 25 juni jl. Uit deze zienswijzen blijkt dat de notitie Ondernijning uitsluitend bedoeld was voor burgemeester Rijpstra.

2) De brief van J. Rijpstra, G. van Duin en H. Bakker van 7 juni jl. waarin de totstandkoming en de status van de notitie 'Ondernijning' aan burgemeester W. Verkleij en wethouders uiteen zijn gezet.

Zie bijlagen:

- 6: mail E. de Romph van 19 mei 2021/ J. Rijpstra 18 mei 2021
- 7: zienswijze J. Rijpstra 30 april 2021
- 2: brief aan B&W - Reactie op Wob verzoek 7 juni 2021 – Rijpstra, Van Duin en Bakker

In samenspraak met de heer Rijpstra is onderstaand feitenrelaas opgesteld.

Wij hebben een afschrift van deze brief gestuurd aan de burgemeester van Noordwijk, mevrouw W. Verkleij, en de commissaris van de Koning, de heer J. Smit en hen uitgenodigd voor een gezamenlijk gesprek.

Wij hopen van harte dat u zich bij het lezen van deze brief realiseert dat het de taak van een burgemeester is om verantwoordelijkheid te tonen en vervolgens actie te ondernemen wanneer er signalen zijn dat de democratie mogelijk wordt ondernijnd. Wegkijken is dan geen optie.

Hieronder volgt een toelichting op de volgende onderwerpen m.b.t. de notitie Ondernijning:

1. Wat ging vooraf aan de notitie
2. Aanleiding voor de notitie
3. Totstandkoming van de notitie
4. Opdrachtgeverschap voor de notitie
5. Doel van de notitie
6. Status van de notitie
7. Betaling voor de notitie
8. Notitie gedeeld met derden
9. Tot slot

Ad 1. Wat ging vooraf aan de notitie

Onderzoek naar fouten bestemmingsplan Zeewaardig.

De conclusie uit het rapport van Bureau Integriteit Nederlandse Gemeenten (BING) luidt als volgt: 'Er zijn geen aanwijzingen zijn gevonden dat de fouten in het bestemmingsplan Zeewaardig met opzet zijn gemaakt of dat een of meer van de betrokken personen een belang had bij deze fouten. Het voorgaande neemt overigens niet weg dat, in zijn algemeenheid gesteld, opzet niet uitgesloten kan worden.'

De laatste passage was voor burgemeester Rijpstra reden om Hoffmann Bedrijfsrecherche de vraag te laten onderzoeken of integriteitsschendingen bij de totstandkoming van het bestemmingsplan zijn gepleegd en wie in een dergelijk geval daarbij betrokken is geweest.

Hoffmann concludeerde: 'Er zijn geen integriteitsschendingen gepleegd'.

In de burgemeestersbrief van 28 augustus 2018 zijn diverse aanbevelingen gedaan hoe het openbaar bestuur op een integere wijze kan functioneren. Uit deze aanbevelingen blijkt dat integriteit een wederzijds proces is. Een en andere is besproken in de gemeenteraadsvergadering van Noordwijk van 13 september 2018.

Zie bijlage:

- 1: burgemeestersbrief van 28 augustus 2018

Ad 2. Aanleiding voor de notitie

De directe aanleiding was de 'Kies Transparant krant', die een dag voor de gemeenteraadsverkiezing van 21 november 2018 door Uitgeverij Verhagen als bijsluiter van de huis-aan-huis bladen De Noordwijker en het Noordwijkerhoutsweekblad is verspreid. De diverse aantijgingen hierin over onoorbaar handelen van het college van burgemeester en wethouders waren misleidend en de aangehaalde feiten zijn pertinent onjuist. De integriteit van het college, specifiek de portefeuillehouder ruimtelijke ordening, werd ongefundeerd in twijfel getrokken. Waar de gemeenteraadsverkiezing een feest van de democratie had moeten zijn werd dit door het verspreiden van valse aantijgingen ernstig ondermijnd. Samen met Rijpstra vonden wij dit een zorgelijke ontwikkeling.

Ad 3. Totstandkoming van de notitie

De gemeenteraad van Noordwijk heeft aanbevelingen uit de burgemeestersbrief van 28 augustus 2018 overgenomen om integer handelen te bevorderen en ondernijning tegen te gaan. Het destijds in samenspraak laten op stellen van de notitie Ondernijning sluit hierop aan en is in lijn met andere door de burgemeester genomen initiatieven omtrent integriteitsvraagstukken. Voorbeelden zijn de onderzoeken die zijn uitgevoerd door bureau Tonnaer, de Rekenkamer, BING en Hoffmann Bedrijfsrecherche.

Er waren verschillende signalen dat de ondermijning van het lokale bestuur structureel van aard was. Die waren veelal gericht op ruimtelijke ontwikkelingen waar veel (eigen) belangen een rol spelen. Zoals uit de – overigens om ons niet bekende redenen niet openbaar gemaakte – mail van Rijpstra van 30 april en 18 mei jl. blijkt, had hij de wens om in beeld te krijgen wat er zich in de afgelopen decennia had afgespeeld in Noordwijk en wie daar allemaal bij betrokken zijn geweest. Rijpstra wilde dit goed op een rij krijgen zodat dit aan zijn overdrachtdossier kon worden toegevoegd. Wij hebben aangegeven wie dat naar ons idee zou kunnen opschrijven en de opsteller is dan ook in overleg met Rijpstra benaderd.

Bij het opstellen van de notitie is de nodige zorgvuldigheid betracht. In een vertrouwelijke omgeving zijn door oud-wethouders ruimtelijke ordening (RO) van CDA, PUUR, D66/GL/PvdA informatie en ervaringen gedeeld voor de burgemeester als portefeuillehouder openbare orde, veiligheid en integriteit. Daarbij zijn zij ervan uitgegaan én mochten zij ervan uitgaan dat deze informatie vertrouwelijk zou blijven.

Zie bijlagen:

- 2: brief aan B&W - Reactie op Wob verzoek 7 juni 2021 – Rijpstra, Van Duin en Bakker
- 6: mail E. de Romph van 19 mei 2021/ J. Rijpstra 18 mei 2021
- 7: zienswijze J. Rijpstra 30 april 2021

Ad 4. Opdrachtgeverschap voor de notitie

In de strikt juridische zin van het woord is er geen sprake van een opdracht. De notitie heeft geen zaaknummer en is niet officieel geregistreerd. Er is geen contract met de opsteller afgesloten, en de gemeente is naar ons weten niet gefactureerd. Als er sprake zou zijn geweest van een formele/specifieke opdracht dan zou de burgemeester de gemeentesecretaris hebben laten mee tekenen. Het is geen stuk van het college, maar van de burgemeester als portefeuillehouder openbare orde, veiligheid en integriteit.

De opsteller is bereid gevonden om aan de burgemeester in zijn hoedanigheid van portefeuillehouder openbare orde veiligheid en integriteit te rapporteren. Van dit aanbod heeft de burgemeester gebruikgemaakt en heeft hij hem gevraagd op te schrijven wat er in de afgelopen 20 jaar op RO-gebied is voorgevallen. De notitie is door de opsteller aan de burgemeester aangereikt. In de ruimere zin van het woord is de burgemeester als portefeuillehouder integriteit opdrachtgever geweest en is het een bestuurlijk interne notitie voor de burgemeester.

In zijn sms aan C. Hof van 9 april 2020 geeft Rijpstra aan dat de inleiding van de notitie niet geheel juist is. Niet de burgemeester als onderdeel van het college heeft opdracht gegeven, maar de burgemeester als portefeuillehouder openbare orde veiligheid en integriteit. In zijn sms schrijft Rijpstra: 'Ik heb bij zijn rapportage niet meer de inleiding gelezen. Anders had ik dit anders laten opschrijven'.

In de mail van 6 april 2020 geeft de heer Hof zijn weergave van het telefoongesprek tussen hem en de heer Rijpstra. Deze gespreksweergave deelt hij niet via 'cc' noch vraagt hij per mail aan de heer Rijpstra deze te onderschrijven. Daartegenover legt mevrouw De Romph wel haar samenvatting van het gesprek tussen haar en de heer Rijpstra aan hem voor waarop hij antwoordt hiermee akkoord te zijn.

Zie bijlagen:

- 6: mail E. de Romph van 19 mei 2021/ J. Rijpstra 18 mei
- 3: mail C. Hof – 10 april 2020 (sms 9-4-2020)
- 3: mail C. Hof – 6 april 2020

Ad 5. Doel van de notitie

- a) Een beeld te schetsen van de verschillende krachten die (oud) RO-wethouders gedurende hun bestuurstermijn(en) hebben ervaren.
- b) Een beeld vormen of er aanleiding is te veronderstellen dat de democratie in Noordwijk ondermijnd wordt.
- c) Kunnen beoordelen of er redenen zijn om een risicoanalyse op bepaalde dossiers te laten maken inzake ondermijning en integer handelen.
- d) Een beeld krijgen of er redenen zijn om een daadwerkelijk onderzoek met hoor en wederhoor naar ondermijning op te starten.
- e) De verkregen informatie onderdeel te maken van het overdrachtdossier van Rijpstra voor zijn opvolgster.

Het was nooit de intentie dat deze notitie de status van een afgerond onderzoek zou krijgen en/of een officieel rapport. Mogelijk zou het een aanleiding zijn voor een gedetailleerd vervolgonderzoek. Vandaar dat Rijpstra ook een voorstel en een offerte heeft opgevraagd bij een door het RIEC aanbevolen gespecialiseerd bureau.

Zie bijlagen:

- 4 en 5: burgemeestersbrieven van 10 en 31 december 2018

Ad 6. Status van de notitie

De burgemeester als portefeuillehouder openbare orde, veiligheid en integriteit is in de ruimere zin van het woord opdrachtgever geweest voor deze notitie. Als burgemeester had hij behoefte aan een chronologische weergave van ervaringen en inzage in wat zich in de periode tot eind 2018 had voltrokken. Als burgemeester heeft hij de notitie in ontvangst genomen. De notitie heeft daarmee een bestuurlijke interne status. Dit is ook af te leiden uit het feit dat de notitie op 22 december 2018 vertrouwelijk is gedeeld met de gemeentesecretaris en dat er een offerte is aangevraagd bij een door het RIEC aanbevolen gespecialiseerd bureau. En uit het feit dat de juridische controller van de gemeente Noordwijk de notitie op 13 mei 2020 gedeeld heeft met Bureau Integriteit Nederlandse Gemeenten (BING).

Zie bijlagen:

- 3: mail C. Hof – 31 maart 2020 en mail Rijpstra 22 december 2018.
- 3: mail 13 mei 2020 – juridische controller gemeente Noordwijk

Ad 7. Betaling voor notitie

Voor zover ons bekend is er geen factuur of betaling geweest door de gemeente.

Zie bijlage:

- 6: mail E. de Romph van 19 mei 2021/ Jan Rijpstra 18 mei 2021

Ad 8. Notitie gedeeld met derden

Wij hebben de notitie niet met derden gedeeld. Door burgemeester Rijpstra is de notitie gedeeld met:

- de gemeentesecretaris
- RIEC – voor advies
- opvolger mevrouw J. Hermans als onderdeel van het overdrachtdossier

Na overdracht op 31 december 2018 ligt de verantwoordelijkheid voor de notitie bij de opvolger(s) van de heer Rijpstra.

Zie bijlagen:

- 3: mail C. Hof 31 maart 2020
- 6: mail E. de Romph van 19 mei 2021/J. Rijpstra 18 mei 2021

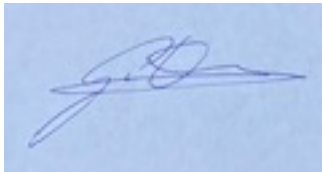
Ad 9. Tot slot

Wij betreuren het dat het college haar persverklaring bij het openbaar maken van de notitie **niet** gebaseerd heeft op alle bij haar bekende zienswijzen en daarmee **niet** een volledig en onafhankelijk beeld heeft gedeeld met uw raad en de samenleving. Het gaat hier om een vertrouwelijke interne bestuurlijke notitie bedoeld voor de burgemeester waar hij als burgemeester en portefeuillehouder openbare orde, veiligheid en integriteit behoefte aan had. Het is de taak van de burgemeester zijn verantwoordelijkheid te nemen daar waar en wanneer hij het vermoeden heeft dat de integriteit van de lokale democratie ondermijnd wordt. Het is daarmee een notitie met een bestuurlijke status, die als onderdeel van het overdrachtdossier aan de opvolger(s) is aangeboden. Zodoende heeft de huidige burgemeester het ook onlangs kunnen delen met BING.

Wij zijn groot voorstander om verder te gaan met een officieel onderzoek naar het uithollen van de democratie in Noordwijk. En zullen daar onze medewerking aan verlenen. De redenen van CDA-wethouder Henri de Jong voor zijn recente vertrek bevestigen dat een formeel onderzoek naar mogelijke ondermijning van de democratie in Noordwijk opportuun is. Er zijn verontrustende signalen dat het structureel aanwezig was in het verleden en nog steeds is in het heden. Hiervoor mag een burgemeester de ogen niet sluiten.

Essentie van alle initiatieven die in de periode tot 2019 in het kader van het creëren van integriteitsbesef zijn gestart, was het stoppen van onoorbare beïnvloeding. Als we de waarheid niet kennen kan er niets ondernomen worden om de problemen op te lossen.

Met vriendelijke groeten,

G. van Duin
Puur Noordwijk wethouder gemeente Noordwijk 2002-2019
T 0610 513 482
E info@gerbenvanduin.nl

J.M.N. Bakker
Puur Noordwijk wethouder gemeente Noordwijk 2014-2019
T 0651 789 528
E jmnbakker@ziggo.nl

Bijlagen: 7